

Principiile fundamentale ale dreptului civil

marți, 15 aprilie 2008

Principiile fundamentale ale dreptului civil reprezintă idei care guvernează toate regulile unei ramuri de drept care reflectă ceea ce este esențial și hotărâtor în acea ramură de drept.

Acestea nu trebuie confundate cu principiile care stau la baza întregului sistem de drept sau cu principiile specifice fiecărei ramuri de drept. Principiile fundamentale ale dreptului civil sunt următoarele:

1. Principiul garantării proprietății

Conform art. 44 din Constituție și art. 481 C. civ., statul garantează dreptul de proprietate și nimeni nu poate fi expropriat, decât pentru o cauză de utilitate publică, cu o despăgubire. Art. 136 din Constituție prevede că proprietate publică sunt inalienabile, iar proprietatea privată este inviolabilă.

Dreptul civil reglementează conținutul dreptului de proprietate (care reunește posesia, folosința și dispoziția asupra bunului în cauză), formele dreptului de proprietate (publică și privată), modurile de dobândire și de stingere a acestuia și mijlocul de ocrotire specific (acțiunea în revendicare).

Dreptul de proprietate publică aparține statului sau unităților administrativ-teritoriale asupra bunurilor care potrivit legii sau prin natura ori destinația lor, sunt de uz sau de interes public. Dreptul de proprietate privată aparține persoanelor fizice (indivizilor) sau juridice (publice sau private), inclusiv statului sau unităților administrativ-teritoriale, asupra bunurilor care sunt de uz sau de interes privat.

2. Principiul egalității în fața legii civile

Potrivit art. 4 și art. 6 din Decretul nr. 31/1954 privind persoanele fizice și juridice, capacitatea civilă este recunoscută tuturor persoanelor fizice. Sexul, rasa, naționalitatea, religia, gradul de cultură sau originea nu au nici o înrâurire asupra capacității. Nimeni nu poate fi îngrădit în capacitatea de folosință și nici lipsit, în tot sau în parte, de capacitatea de exercițiu, decât în cazurile și în condițiile stabilite de lege. Acest principiu se regăsește prezentat într-un mod general în art. 4 alin. 2 și art. 16 din Constituție.

În ce privește persoanele juridice, art. 34 din Decretul nr. 31/1954 prevede că acestea nu pot avea decât acele drepturi care corespund scopului ei stabilit prin lege, actul de înființare sau statut. Așadar, persoanele juridice dintr-o anumită categorie se supun în mod egal legilor civile edictate pentru reglementarea acelei categorii.

Principiul egalității în fața legii civile își găsește expresia în egala capacitate juridică, adică în egala aptitudine de a avea drepturi și obligații în posibilitatea egală a tuturor de a exercita drepturile lor subiective.

3. Principiul îmbinării intereselor individuale cu cele generale

Art. 1 din Decretul nr. 31/1954 prevede că drepturile civile ale persoanelor fizice sunt recunoscute în scopul de a satisface interesele personale, materiale și culturale, în acord cu interesul obiectiv, potrivit legii și regulilor de conviețuire socială.

Conform art. 3 din Decretul nr. 31/1954, drepturile civile pot fi exercitate numai potrivit scopului lor economic și social.

Exercitarea drepturilor civile cu încălcarea acestui principiu constituie un abuz de drept și se sancționează ca atare.

Acest principiu se regăsește și în diverse dispoziții ale Constituției, precum art. 26.

4. Principiul garantării drepturilor civile subiective

Potrivit art. 3 din Decretul nr. 31/1954, drepturile civile sunt ocrotite de lege. Constituția conține numeroase dispoziții, precum art. 1 alin. 3, art. 18, art. 20-53, prin care se garantează drepturile și libertățile fundamentale, precum dreptul la viață, la integritate fizică și psihică, la sănătate, la libertate, la apărare, la viață intimă, familială și privată, domiciliului, la liberă circulație, la moștenire, la proprietate și altele.

Art. 52 din Constituție prevede că persoana vădită într-un drept al său ori într-un interes legitim de o autoritate publică printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei.